

1. วิชาประวัติศาสตร์ศิลป์

วิชาประวัติศาสตร์ศิลป์

วิชาประวัติศาสตร์ศิลป์ เป็น วิชาที่กล่าวถึง ประวัติหรือเรื่องราวของศิลปินนั้นเอง ในที่นี้กล่าวถึง เฉพาะสถาปัตยกรรม ประติมากรรม และจิตรกรรม เท่านั้น คือกล่าวถึงจิตรศิลป์เพียง ๓ แขนง ส่วนอีก ๒ แขนง คือนาฏกรรมและวรรณกรรมจะไม่กล่าวถึง ประวัติศาสตร์ศิลป์ทั้ง ๓ แขนง ที่จะกล่าวถึงนี้จะกล่าว แยกออกเป็นศิลปกรรมของตะวันตก ตะวันออก และ ศิลปกรรมของไทยโดยเฉพาะ ซึ่งจะกล่าวแต่เพียง สั้นๆเท่านั้น

ความมุ่งหมายของการเรียนประวัติศาสตร์ศิลปกรรม

ความมุ่งหมายของการเรียนประวัติศาสตร์ศิลปะ
กรรมนั้นมีดังต่อไปนี้

๑. เพื่อศึกษารากฐานหรือความเป็นมาของศิลปะ

แบบต่างๆ ซึ่งรวมทั้งสถาปัตยกรรม ประติมากรรม หรือจิตรกรรมแบบต่างๆ สมัยต่างๆ นั้นว่ามีต้นตอหรือรากฐานมาจากไหน หรือว่าได้รับอิทธิพลมาจากไหน เราจะทราบจากการเรียนประวัติศาสตร์ศิลปะกรรม นทาง-
 ด้้น ซึ่งนับว่าเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง การศึกษารากฐานนั้น ก็หมายถึงถิ่นที่เกิดครั้งแรกของศิลปะนั้นๆ หรือแบบ
 แรกที่สุดที่สร้างขึ้นเรียกกันว่ารากฐาน เช่นพระปฐม-
 เจดีย์ของกรุงเทพฯ นั้น ก็มีรากฐานเดิมมาจากสถาปัตยกรรม
 ศัญญาในอินเดีย และสถาปัตยกรรมศัญญา ก็มีรากฐานเดิมมา
 จากองกระดูกคนมากของรวมกันเป็นมูลดิน เป็นต้น
 นอกจากนี้ก็มีคนกล่าวกันอีกว่า ศิลปะแบบนั้นได้รับ
 อิทธิพลมาจากแบบนั้น เช่น พระปรางค์วัดอรุณราชวรวิหาร
 ได้รับอิทธิพลมาจากพระปรางค์ของขอม ก็หมายถึงว่า
 ได้รับแบบอย่างมาจากพระปรางค์ของขอม แต่ไม่ใช่ว่า
 จะลอกแบบหรือเลียนแบบมาทั้งหมด มีการนำมาดัด
 แปลงหรือพัฒนาการให้ดีขึ้น ให้เป็นแบบของไทย ฉะนั้น
 การได้รับอิทธิพล จึงเป็นการนำแบบอย่างมาดัดแปลง

นั่นเอง ในการเรียนประวัติศาสตร์ศิลป์กรรมนี้ เราจะได้ศึกษาอย่างละเอียดพอสมควร และเราจะทราบต่อไปอีกว่า ชาติต่างๆไม่จำเป็นต้องรับอิทธิพลศิลป์จากชาติอื่นเสมอไป ศิลปินอาจจะคิดสร้างขึ้นเองโดยเฉพาะ เช่นศิลปินไทยคิดสร้างอาคารแบบไทยขึ้นเอง เช่นโบสถ์ วิหาร มณฑป และอื่นๆ ศิลปินแต่ละสมัยก็ยังคงคิดศิลป์ขึ้นเป็นสมัยของตนได้อีกด้วย การที่ศิลปินไทยคิดสร้างขึ้นเองนี้ เราเรียกว่าเป็นศิลป์แบบไทยแท้ ไม่ใช่แบบอิทธิพลจากชาติอื่น ซึ่งเราก็จะทราบจากการเรียนประวัติศาสตร์ศิลป์กรรมเช่นกัน

๕. เพื่อให้เรารู้จักพัฒนาการศิลป์ของชาติให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้นไป จากการศึกษาประวัติศาสตร์ศิลป์กรรมนี้จะทำให้เราสำนึกได้ว่า การทำอะไรก็ตามด้วยการเลียนแบบของชาติอื่นนั้น ย่อมมีโทษอย่างมากมาย เช่นไม่ทำให้เป็นตัวของตัวเองเลย ศิลปะของชาติก็ยิ่งจะเสื่อมลงและอื่นๆ ศิลปินที่ดีจะต้องรู้จักพัฒนาการศิลป์ของตนด้วยการศึกษาประวัติศาสตร์ศิลป์กรรมเสีย

ก่อน และจากประวัติศาสตร์ศิลปกรรมเอง เราจะเห็นว่าสมัยใดหรือชาติใดก็ตามที่เลียนแบบศิลปะจากชาติอื่น จะทำให้ศิลปะของชาติหรือสมัยนั้นเสื่อมลง เช่น ในสมัยรัตนโกสินทร์ เราเอาแบบอย่างศิลปะจากต่างชาติมากจึงทำให้ศิลปะไทยเราเสื่อม ส่วนสมัยสุโขทัยนั้นนับว่า เป็นสมัยที่เจริญรุ่งเรืองทางศิลปะ เพราะศิลปินสร้างศิลปะที่เป็นแบบของตนเองโดยเฉพาะ

ดังนั้นในสมัยปัจจุบันนี้ เราจึงควรฟื้นฟูศิลปกรรมของไทยเราให้ก้าวหน้า ซึ่งก็ทำกันไปมากแล้ว เช่น การก่อสร้างอาคารแบบไทยก็นิยมกันมากขึ้น ถ้าหากเราไม่เริ่มแต่บัดนี้ ต่อไปชาติไทยจะไม่เป็นชาติไทยเลย เพราะเอาแต่เลียนแบบเขา ถ้าหากนักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ก็จำเป็นต้องเรียนรู้อะไรและเข้าใจ การปฏิบัติก็อาจจะทำได้ในวิชาศิลปะหัตถศึกษา ด้วยการประดิษฐ์สิ่งต่างๆที่เป็นแบบไทยขึ้น และต้องเรียนรู้อะไรประวัติศาสตร์ศิลปกรรมเสียก่อนจึงจะปฏิบัติได้

๓. เพื่อให้เรารู้จักรักษาศิลปกรรมของชาติไว้ให้

คงอยู่ และรู้คุณค่าของศิลปะที่ยั่งยืน การจะรู้คุณค่าได้ ก็ต้องเรียนประวัติความเป็นมาของศิลปะให้เข้าใจดีขึ้น เพราะศิลปะกรรมทั้งหลายเป็นสมบัติของบรรพบุรุษ ได้สร้างไว้อย่างลำบากยากเข็ญ อันเป็นมรดกของคนรุ่นเราที่นับว่าล้ำค่า หากไม่ได้อีกแล้ว อย่างเช่นชาติไทย ก็มีสมบัติอันเป็นมรดกของคนไทยอันได้รับมาจากบรรพบุรุษได้สร้างสะสมไว้ และถ้าหากไม่มีมรดกเหล่านั้นแล้ว ชาติไทยก็ไม่ใช่ชาติไทย เพราะสิ่งเหล่านี้ เช่น โบสถ์ วิหาร พระพุทธรูป ภาพเขียนตามผนังโบสถ์ เป็นสิ่งที่แสดงถึงชาติไทย และคนไทยทั้งชาติ เพราะเป็นสมบัติของคนไทยทุกคน ดังนั้นคนไทยก็ควรจะช่วยกันรักษาไว้ ไม่ทำลายให้ชำรุดหักพังหรือไม่ทำให้สกปรก รกรุงรัง ปัจจุบันนี้ศิลปกรรมไทยถูกทอดทิ้งมาก ชำรุดคนทำลาย หรือนำไปขายให้ชาวต่างประเทศกันมาก เพราะคนพวกนั้นยังไม่เห็นคุณค่า และความสำคัญนั่นเอง ดังนั้น การเรียนประวัติศาสตร์ศิลปกรรมจะช่วยให้มากในเรื่องนี้

สำหรับการเรียนประวัติศาสตร์ศิลปกรรมไทยนี้ยัง
 จำเป็นต่อคนไทยอย่างมากอีกด้วย เพราะถ้าคนไทยไม่
 ู้เรื่องของไทย ไม่รู้ว่าสมบัติอันล้ำค่าของไทยเป็นมา
 อย่างไร อยู่ที่ไหน ล้ำคัญอย่างไรแล้ว ก็นับว่าเป็น
 สิ่งที่น่าละอายอย่างยิ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปัจจุบัน
 นี้ชเวต่างประเทศต่างสนใจ และเข้าใจในศิลปกรรม
 ไทยดีเสียกว่าคนไทยเป็นจำนวนมาก เราเป็นเจ้าของ
 ยังไม่รู้ ไม่เข้าใจก็นับว่าไม่เหมาะสมนัก นอกจากนี้
 ศิลปกรรมไทยเรายังนำไปแสดงในต่างประเทศบ่อยครั้ง
 เข้า จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่คนไทยทุกคนควรจะเรียนรู้ใน
 ศิลปกรรมไทยให้มากยิ่งขึ้น แต่อย่างไรก็ตาม เราก็
 ต้องเรียนรู้ศิลปกรรมต่างชาติดด้วย เพื่อเปรียบเทียบ
 กับของไทยและเราก็จะเห็นว่า ชาติอื่นๆเขาล้วนแต่
 รัชชาติศิลปะของชาติเขาไว้ทั้งสิ้น.